

bruno mistiaen

mijn geld is op

Personages

hugo

karen

alma

heinz

pizzakoerier

cecil

maman

1.

hugo - karen

De kanarie fluit als een bezetene.

hugo Al mijn patiënten dood ik. De kleine van mevrouw Baetens. Hazenlip, open ruggetje. Ik zeg haar, u mag kiezen, mij maakt het niet uit. Genade, zegt ze, weg. Het kan nog een redelijk normaal bestaan leiden, zeg ik. Maar neen. Geboren. Weg. Het kind van juffrouw Benmoussa komt ter wereld met zijn navelstreng als een strop om zijn hals. Zuurstoftekort, hersentjes beschadigd. Moeilijk gaat ook, zeg ik, uw familie zal u bijstaan, in de huidige politieke context ondersteunt zelfs de sociale zekerheid u alsnog. Maar neen. Wég. De vader van de Goedeseunes, incontinent, dement, insolvent. Helpt u ons, dokter. Ik help. De weggesprongen genster trap ik uit, op de kwijnende vlam pis ik, ik doof de kaars die walmt. En als de oude Goedeseune weg is, als de zucht van bevrijding is geslaakt - weg zijn is een bevrijding, iemand weg helpen is een bevrijding, zelfs alleen maar toekijken hoe iemand vertrekt is al een bevrijding - stap ik op mijn motorfiets en ik scheur de hele stadsring af, zeven kilometer, zesentwintig tunnels, omhoog, omlaag, omhoog, omlaag, snel maar zonder de snelheidslimieten uit het oog te verliezen. Weg, weg voor honderd vijftientig euro, Herman niet inbegrepen. Voor het verplichte advies van de tweede arts gebruik ik Herman, die samen met me is afgestudeerd en het nog meer nodig heeft dan wij. Patiënten die willen blijven leven, betalen vijftientig euro het

consult. Kwaaltjes, zorgen, gezeur, lange uren, teveel geduld, te weinig boter bij de vis. Daar hebben we minder belangstelling voor. Hyena's van de geneeskunde, noemen onze meer gespecialiseerde confraters ons, de oncologen, de psychiaters, de gerontologen, de oto-rhinolaryngologogen. Ze maken een grapje. Dan hadden ze de administratie van thiopental ook maar tot voor specialisten voorbehouden terrein moeten uitroepen. Maar nee, die bal is welbewust in het kamp van de gewone huisarts gelegd. Wij staan dicht bij het publiek. Wij houden de vinger aan de pols. Wij hebben niet al te lang gestudeerd. Ons morele kompas is vermoedelijk nog intact.

karen Ik heb een gedicht geschreven dat je leuk zal vinden.

hugo Straks misschien.

karen Het is een gedicht over ons.

hugo In godsnaam niet nu, Karen. Als de stress wat van me afgevallen is. Dan luister ik beter.

karen Zal ik in afwachting dan maar een heerlijk kopje koffie voor je zetten, Hugo, zodat de stress van je afglijdt als water van een - welke vogel was het nu ook alweer? Een gierzwaluw.

hugo Dit klinkt smalend, ik zal doen alsof ik het niet hoor want ik loop echt op mijn tandvlees, Karen. Waarom kan ik hier met niemand over praten?

karen Wil je een kop koffie of niet, sukkel?

hugo Ik wil er wel een. Dank je. Trut.

karen Dan nu mijn gedicht. *Ze vouwt een stukje papier open.*

hugo Jij kent je eigen gedicht niet uit het hoofd.

karen Ik heb het vandaag pas geschreven.

hugo Jij weet 's avonds al niet meer wat je
's ochtends, of nee, niet 's ochtends, 's namiddags na het ontbijt
geschreven hebt. Lang kan het niet zijn. Een regel of vijf?

karen Het gaat over ons.

hugo Ik ben benieuwd.

karen *leest* Ik ben niet redelijk, slash, overtuigd van mijn geluk, slash,
tevreden met mijn lot, slash, blij dat ik je zie, slash, voldaan in mijn
geslacht, slash, vervuld van vreugde om, slash, 't Schaap, ach, slash,
ik ben niet redelijk.

hugo De hele dag speel ik in alle bescheidenheid mijn kleine rol in de
voorbereiding van een groots tijdperk. Kanker? Weg. Artritis? Weg.
Software-mankementje? Weg. Marginaal? Weg. Te dom? Weg. En als ik
thuiskom, dit. Nee serieus, Karen. Jij bent niet dom. Ik vond je
gedicht heel raak. Maar je had het wel uit het hoofd kunnen leren. Zo
lang is het niet. En moeilijk is het ook niet.

karen *Verfrommelt het stukje papier.* Het klinkt hol. De zinnestjes
dreunen.

hugo Het komt aan als een klap.

karen Wat is er dan zo klap aan?

hugo Het hele gedicht.

karen Alles wat erin staat?

hugo Jouw gedicht is tegen mij gericht.

karen Het is aan jou gericht.

hugo Maar zand erover. Het is maar poëzie.

karen Ik leef lang genoeg met je samen, Hugo, om te weten wat het
betekent als jij zegt zand erover.

hugo Ik luister lang genoeg naar jouw gedichten, Karen, en weet je
wat? Het zijn knipperlichten in de woestijn.

karen Knipperlichten in de woestijn.

hugo Op de plek waar ze staan, is niet eens een kruispunt.

karen Jij kwam, prut prut prut, met me vrijen op je motorfiets. Je zette je motorfiets tegen de tuinmuur. Je klom op het zadel van je motorfiets. Je kroop op de plek waar ik de glasscherven had weggehaald over de tuinmuur. Je trok je motorpak uit. In de maneschijn sloop je naakt door de tuin, het raam van mijn slaapkamer stond open, je pakte een ladder, je klom door het open raam mijn slaapkamer binnen. Intussen lag ik nietsvermoedend te slapen. Pok, pok, pok. Je stijve ratelde tegen de sporten.

hugo Dat was ik niet.

karen Er zijn er nog wel meer op de motorfiets met me komen vrijen.

hugo Als ik denk aan vroeger.

karen Je hebt me uit een greppel opgevist als een halfverdronken ratje.

hugo Dat klopt niet, je was eerder een naar lucht happende karper.

karen En nu zit ik hier. Op het droge. Die Hugo, dat is een kwakzalver. Waarschuwde maman me. Het volstond om mij in jouw armen te drijven. Ik was zo naïef. Ik heb me lang tegen die gedachte verzet, ik bedoel, dat ik alleen maar bij jou ben gekomen om maman dwars te zitten. Nu geef ik me er met een zekere wellust aan over.

hugo Jij hebt je voordat je mij kende met wellust overgegeven aan een hele kudde gedachten, Karen, en meestal waren dat gedachten met een lul. Je was gewoon aan het eind van je Latijn. Ja, je was naïef. Ik ben de enige die er geen misbruik van gemaakt heeft. De mannen, maman. Ik heb je losgepeuterd uit de klauwen van maman als een halfdood konijntje uit de klauwen van een buizerd. Bij mij vond je stabiliteit. Dàt heeft je in mijn armen gedreven.

karen Stabiliteit. Die keer op je motorfiets toen ik met mijn hand in je broek zat. Toen zorgde jij voor stabiliteit. Zo zijn we uiteindelijk nog in die greppel terechtgekomen. Jij was van ons beiden het meest verliefd.

hugo Verliefd worden kun je op iedereen.

karen Maar Hugo toch, nee.

hugo Ik wist van bij het begin dat het niets kon worden tussen ons. Nu ja, niet van bij het prille begin. Maar toch, na één of twee maanden al. Langer heeft het niet geduurd. Toen besepte ik het al. Ik bedoel, komaan, wie ben je? Wat heb je gestudeerd? Wat kun je? Niet eens een ei koken.

karen Ik kan paardrijden.

hugo En paarden om te berijden, vind je overal.

karen We hebben een kind, jij en ik.

hugo Daar heb je het. Dat is het punt. We zijn stom geweest. We hadden geen kind mogen maken. Proef eens. Wat is dit? Is dit koffie? Nee, dit is geen koffie. Iedere keer dat je koffie zet met dat apparaat, hoor je er een nieuwe pad in te doen.

karen Heb ik er dan geen nieuwe pad in gedaan?

hugo Nee, je hebt er geen nieuwe pad in gedaan.

karen Sorry.

hugo Excuses aanvaard.

karen Ik was het vergeten.

hugo Het staat er duidelijk op. Kijk hier. Je kunt toch lezen?

karen Doe niet zo gemeen. Ja, ik heb op school ook leren lezen. Kijk nu, ik ben helemaal de kluts kwijt.

hugo Dit is slotwater. Begrijp je dat ik boos werd, Karen? Ik dacht dat je het expres deed.

karen Ik zet een nieuw kopje voor je. Met een nieuwe pad. Kijk toe en zeg of ik het goed doe. *Ze doet een pad in de Senseo.*

hugo Je doet het fantastisch. Sorry dat ik zo tegen je uitvloog, Karen.

karen Je hebt zeker een van die dagen achter de rug.

hugo Alweer een van die dagen. Een dag waarin alles wat je zegt in zijn tegendeel verandert. Een dag waarin je alles wat je doet evengoed, of beter, niet zou gedaan hebben. Zo'n dag.

karen We beleven een rare tijd.

hugo We beleven een rare dag.

karen Ik tril nog helemaal na.

hugo Kom op mijn schoot zitten zodat we het kunnen goedmaken.

karen Laat me nu eerst even een nieuw kopje voor je zetten.

hugo Vergeet dat kopje. Ik hoef het niet meer. Jou heb ik nodig, Karen. Het contact met je warme, levende lijf.

karen Als 't Schaaap maar niet begint te huilen zoals steeds.

hugo Geef je hem zijn melatonine?

karen Om de zes uur een half pilletje. Het laatste een uurtje geleden.

hugo Dan kunnen we het erop wagen.

karen Dit is de laatste keer dat ik met je vrij, Hugo.

hugo Dat vind ik prima.

karen Goed, dan.

hugo Laten we vrijen alsof het de laatste keer is.

karen Ik ga van je weg.

hugo Je kent me toch? Op het eerste gezicht een bullebak, maar in werkelijkheid een puike, fijngevoelige gast. De buitenkant vol stekels, maar van binnen een blanke pit.

karen Je bent een kastanje.

hugo En jij bent van marsepein.

karen Jij bent een kokosnoot.

hugo En jij bent de palm op het witte strand onder de blauwe hemel
waaraan ik hang.

karen Jij bent een everzwijn.

hugo Jij bent vol paddenstoelen en mos en humus diep in het bos de
sleuf waarin ik wroet.

karen Heel goed, Hugo, je doet me denken aan Hugo Claus.

hugo Dat beschouw ik als een compliment.

karen Je doet het expres.

hugo Ik ben een fan, dat geef ik toe.

karen Niet luisteren naar wat ik je zeg. Je doet het expres.

hugo Luistert de echo in de bergen naar wat Heidi zingt?

karen Hugo, ik verlaat je.

hugo Luistert de rots waarop ze zit naar het gebabbel van de kleine
zeemeermin?

karen Nog langer onder jouw duim zitten is niet goed voor me.

hugo Karen, hoe kun je dit nu zo verknoeien? Je creëert iets moois
tussen ons, je bouwt iets intiems op en als het er staat, trap je het in
elkaar. En dat vind je leuk. Daar gniffel je om. Het streelt je ego.

karen Maar ga toch je gang met me, Hugo.

hugo Het domste wat ik kon doen was wel een kind met je maken.

karen Edward neem ik met me mee.

hugo En wie gaat er dan voor jullie beiden de kost verdienen?

karen Desnoods ga ik bedelen.

hugo En waar ga je dan wonen?

karen Dan woon ik maar op straat.

hugo Pak je koffers en sodemieter op, trut.

karen Om jou maak ik me geen zorgen. Jij vindt gemakkelijk een ander koetje.

hugo Krijg de ziekte. Val dood. Eruit! *wijst naar de kanarie in zijn kooitje* Vergeet die snertvogel van je niet mee te sleuren in de draaikolk van je ondergang.

Karen gaat met haar hand in de kooi en knijpt de kanarie dood.

2.

karen - alma - heinz - pizzakoerier

Karen zit op een bankje in het park. Ze heeft een sporttas bij zich. Ze krijgt voortdurend telefoontjes. Ze drukt ze weg. Alma en Heinz op.

alma Oprotten, kind. Ga naar huis.

karen Ik heb geen huis meer.

alma Deze bank is privé-bezit.

karen Dit is een openbare bank in een openbaar parkje.

alma Als ik jou was, zou ik er wat voor ophoesten.

karen Hoeveel wil je?

alma Tien euro voor een halve bank.

Karen haalt bundeltje geld boven, geeft Alma tien euro.

alma Eruit gegooid door je vriendje?

karen Weggelopen van mijn echtgenoot.

alma Luister eens hier, meid. Op de plek waar jij nu zit, zat nog geen week geleden een jongeman die niet in het reine was, niet met zichzelf en niet met de wereld. Alma, zei hij, alles hierbinnen is chaos en pijn. En hij klopte eerst op zijn borst en dan op zijn hoofd. Alma dat ben ik. Ik lijd elke dag, Alma. Jongeman, zeg ik, ik kan je helpen. Wil je weten hoe ik hem geholpen heb?

karen Ja.

alma Dat kost dan twintig euro.

Karen geeft haar een briefje van twintig.

alma Lees de Bijbel.

karen Dank voor de goede raad.

alma Alma. Dit is mijn vriend Heinz.

karen Coole bril, Heinz.

alma Heinz is blind.

heinz Blind, maar niet stom.

karen Ik ben Karen. Blond, maar niet dom.

alma Hij heet Heinz omdat hij de dwangmatige neiging heeft zichzelf te overgieten met ketchup, als er een fles van voorhanden is. De verklaring hiervoor is te vinden in zijn kindertijd. Het is niet pluis voor een vrouw alleen bij nachte in dit park.

karen Jij bent het zeker al vaak?

alma Al vaak wat?

karen Aangerand.

alma Ik rand zelf aan. Iemand als jij heeft iemand nodig die haar in bescherming neemt.

karen Ga jij me in bescherming nemen?

alma Tegen betaling.

karen Hoe oud ben je? Vijfenzestig?

alma Tweeënvijftig.

karen Je gaat me beschermen door op het goede moment het juiste stukje uit de Bijbel voor te lezen.

alma Ik bescherm je met fysieke middelen.

karen Je kunt taekwondo. Je hebt een bezem om mee te porren. Je gooit met Bijbels.

alma Heinz heeft een stok met een loden knop. Het gaat zo. Hij tikt met zijn stok eventjes tegen de zijkant van de bank. En dan pats boem.

Heinz toont hoe het gaat, de stok knalt op een paar centimeter van Karens schouder neer op de rugleuning van de bank.

karen Oei.

alma Heinz de stok, ik de ogen. We hebben erop geoefend. We schakelen iedereen uit. Als je zijn stok tegen je bank hoort tikken, heb je nog precies één seconde te leven. *Karens telefoon gaat.* Dat is hem. Je echtgenoot.

karen Ik druk hem weg.

alma Niet doen. Geef op. *neemt de telefoon over* Hoe heet hij?

karen Hugo.

alma Hoor eens, Hugo, vanaf nu neem ik deze telefoon op en jij mag me altijd bellen. Van je ex. Ze heeft me hem gegeven. Ze is net weggegaan met een kerel die ik ken, een echte smeerlap. Weet je wat ik nu aan het doen ben op het geluid van je stem? Raad eens.
laat de telefoon in haar zak glijden

karen *lacht* Dat heeft hij niet verdiend. In wezen is het een puike, fijngevoelige gast. Vorig jaar heeft hij nog speciaal een zolderkamer geluiddicht laten maken zodat ik daar kon werken, afgeknepen van de wereld. Zestienduizend euro heeft dat gekost. Voor een paar gedichten. Ik schrijf gedichten. Een bezigheid die geen nut heeft. Mijn idool is de dichter Edward 't Schaap. Ik heb mijn baby naar hem vernoemd. 't Schaapje. Of Edward.

alma Je hebt 't Schaapje bij hem achtergelaten.

karen Ik heb het meegenomen. Het zit daar in die tas.

Alma trekt de rits van de sporttas open.

alma Hier zitten alleen maar babykleertjes in.

karen 't Schaap zit eronder.

Alma schuift de zak zonder verdere inspectie van zich af.

karen Het is waarschijnlijk al gestikt. Maar zonder te lijden, want het was al verdoofd door de pilletjes die Hugo me heeft opgedrongen.

Dat hormoon om je rustig te houden, weet je wel. Melatonine.

alma Ze geven hun baby's hormonen om ze rustig te houden. Ze morrelen aan Gods schepping. Ze missen het geduld en de toewijding om hun kinderen aan hun borst in slaap te wiegen. Vooruit. Laat er eens een horen.

karen Een wat.

alma Een scheet.

karen *leest van een briefje* Ik maak me geen illusies, slash, ik spreek met afstandelijke ironie, slash, over het lot dat mij wacht, slash, nu is het nog zomer en de nacht, slash, zacht maar straks komt de winter, slash, en wat dan, vraagteken. Hou ik wel genoeg, slash, van jou over. Vraagteken.

alma *getroffen* Ah.

karen Heb ik vanmiddag hier op deze bank geschreven.

alma Je stijgt in mijn achting. *wijst naar het briefje* Staat het daarop?

karen Ja.

alma Ik wil het eens lezen.

karen Neem. Lees.

Alma leest het briefje.

karen Hou het maar.

alma Bedankt.

karen Zal ik er nog even mijn naam voor je onder zetten?

alma Dat is niet nodig.

karen Zullen we nu een hapje eten uit die vuilnisbak daar?

alma Wij eten maar zelden uit vuilnisbakken. Als we de kans zien, laten we pizza komen. Hoeveel geld heb je bij je, in totaal?

karen Twee-, driehonderd euro.

alma Geef maar af.

Karen geeft het geld.

alma Heb je cards? Visa?

karen Visa heb ik niet. Dit is mijn bankkaart, de pincode is 1112.

Gemakkelijk te onthouden, één, twàalf. Hij is van de gemeenschappelijke rekening met Hugo. Ik waarschuw je, Hugo heeft me misschien al op droog zaad gezet.

alma Wat is het nut van microben, plankton, planten, vissen, zoogdieren, de mens, de olifant? Waartoe dient de schepping? Denk na. Als je die vraag durft te stellen, kom je vanzelf bij God terecht. Even kijken. *bestelt pizza online met Karens smartphone Margherita, quattro stagioni, carbonara.* En een litertje huiswijn. De mens moet eten.

karen Ik begrijp wat je wil zeggen.

alma Wat wil ik zeggen?

karen God kookt voor ons. Op het einde van de rit kookt God voor ons. *lacht* God kookt uiteindelijk Italiaans voor ons.

alma Wat we gaan doen is het volgende. We geven de pizzakoerier een tik. Jij zit hier en je vraagt of hij even naast je wil komen zitten. En dan komt Heinz uit de struiken daar met zijn stok. Ik verberg me achter die treurwilg. Zo zal hij minder op zijn hoede zijn.

karen Maar waarom zou hij op zijn hoede moeten zijn?

alma Die vraag is goed. Dat moet je je voortdurend afvragen. Waarom op je hoede zijn. Die vraag brengt je tot God.

karen Ik begrijp het niet.

alma Zo'n pizzakoerier heeft het beter dan wij.

karen Ik moet lachen.

alma Het gaat ons niet alleen om zijn geld. Er zit ook een boodschap achter. Omwille van een paar schamele euro's nemen ze in dit park een pizzakoerier te grazen. Zo'n bericht geeft de mensen iets om over na te denken. Het vertelt iets over de wereld waarin wij leven. En wat vertelt het over de wereld waarin wij leven?

karen Vertel jij het maar.

alma We zijn gebonden door wat achter ons ligt en door wat ons te wachten staat

karen Dat is een goeie.

alma Jij gelooft zeker niet in lotsbestemming.

karen Ik ben van één ding zeker, alles is onzeker.

alma Het lot dat voor jou is weggelegd, is zeker. Daar valt niets aan af te dingen.

karen Ik zie het verband niet met een pizzakoerier te grazen nemen.

alma Doe maar gewoon wat je gezegd wordt.

karen Ik ben in staat vrij te verlangen. Ik span mijn wil zo hoog ik wil. Hadewijch.

alma Succes ermee.

Heinz en Alma nemen hun posities in. Ze wachten.

karen Heinz, ben je er nog?

heinz *vanuit de struiken* Ja.

karen Ik doe hier niet aan mee. Hoor je me? Ik pas.

heinz Ga weg.

karen Waarom zou ik weggaan? Ik zit hier alleen maar. Ik heb de huur betaald, ik heb sowieso het recht om hier te zitten. Dit is een publieke bank. Heinz? Ik heb geen plek waar ik naartoe kan.

heinz Ja.

karen Niets.

Ze wachten.

karen Heinz?

heinz Ja.

karen Ik heb nog een horloge en een hangertje en zo'n plastic armbandje van Tomorrowland met een chip erin om te betalen, maar hij is leeg. Dat mogen jullie ook allemaal hebben.

heinz Ja.

karen Ja. Ja. We leren Heinz wat beter kennen. Heinz?

heinz Ja.

karen Ja?

heinz Ja.

karen Dit gaat nogal vooruit.

heinz Ik zeg altijd ja op alles.

karen O, Heinz. Ik hoor het brommertje, Heinz. Prut prut prut. Daar komt hij.

Pizzakoerier op, met motorhelm.

pizzakoerier Heeft u pizza besteld, mevrouwetje?

karen Zet maar neer, beste pizzakoerier.

pizzakoerier Negenenzestig euro, alstublieft.

karen Kom even hier bij me zitten, pizzakoerier.

pizzakoerier Graag.

karen Zou je die helm van je niet even afzetten?

pizzakoerier Niet nodig.

karen Waarom niet?

pizzakoerier Negenenzestig euro plus fooi, alstublieft.

karen Pizzakoerier, dat zal niet gaan. Ik heb net al mijn euro's weggeschonken aan een dakloze zwerfster. Ik bezit zelf niets meer. Een armbandje van Tomorrowland, ja.

pizzakoerier Staat er nog iets op?

karen Neen.

pizzakoerier Mevrouwetje, dan moet ik uw bestelling terug meenemen.

karen Wie moet, die moet. Nog een vraagje. Gaan jullie mijn bestelling nog doorverkopen?

pizzakoerier Ik denk van niet.

karen Wat doen jullie er dan mee?

pizzakoerier We gooien ze weg.

karen Gooi ze dan misschien in die vuilnisbak daar weg.

pizzakoerier Daar kan ik niet beginnen.

karen Waarom niet?

pizzakoerier Dan haal je ze eruit en eet je ze alsnog op.

karen En wat is daar mis mee?

pizzakoerier Het is niet hygiënisch.

karen De buitenlucht geeft honger, pizzakoeriertje.

pizzakoerier Uw muisje krijgt nog een staartje, mevrouwetje. Ik zal u zeggen wat er nu gaat gebeuren. Uw telefoonnummer komt op een zwarte lijst terecht. Niemand zal u ooit van uw leven nog pizza's bezorgen.

Heinz komt uit de struiken, tikt tegen de zijkant van de bank en slaat met zijn stok op de helm van de pizzakoerier.

pizzakoerier Auw.

Pizzakoerier neemt de benen, laat zijn pizzadozen achter.

karen Dat ging niet goed.

heinz Hij had zijn helm nog op. Leep van hem.

alma Geeft niks. De buit is binnen. We eten hem op.

Alma opent een doos met pizza, geeft een stuk aan Heinz en een stuk aan Karen.

alma Neem. Eet.

Ze schrokken het eten naar binnen. De fles wijn gaat rond. Heinz heeft zijn stok schuin tegen de rugleuning van de bank gezet. Opeens pakt Karen de stok en geeft Alma een tik, niet al te hard, met het verkeerde eind van de stok, op het moment dat Alma in een stuk pizza bijt. Alma valt op de knieën, is duizelig, wrijft zich over het hoofd.

heinz Wat is er aan de hand?

karen Ik heb haar een tik gegeven maar ik ben bang dat ik het verkeerde eind van je stok heb gebruikt.

heinz Nu moet je het wel afmaken.

karen Laat me nadenken.

heinz Sla nog een keertje met het goede eind.

karen Ik wacht rustig af.

Alma komt overeind.

heinz Wat gebeurt er?

alma Ze staat recht.

heinz Vlucht.

karen Eerst kijken wat er gebeurt.

Alma wil iets zeggen maar verslikt zich.

heinz Wat is er aan de hand?

karen Ik geloof dat ze aan het stikken is.

heinz Ik hoor niks.

karen Als de luchtpijp helemaal afgesloten is, gaat dat geluidloos. Er bestaat een middelje om haar te redden. De heimlichmanoeuvre. Ha. Ik ken alleen de naam. Met mijn smartphone had ik kunnen opzoeken hoe dat gaat.

heinz Geef me alsjeblief mijn stok terug.

karen Jij pakt deze voet. Ik de andere. We slepen haar tot in de struiken.

Heinz en Karen slepen Alma tot in de struiken.

3.

karen - heinz - cecil - hugo - maman

Karen met sporttas, Heinz met blindenstok.

karen Een gemetselde muur van drie meter hoog met bovenop als haaiantanden in drie rijen driehoekige stukken glas, behalve op de plek waar ik ze uitgetrokken heb zodat mijn vriendjes erover konden klimmen. In die muur zo'n inrijpoort met ijzeren spijlen. Dan eerst het poortwachtershuisje, paradijs der spinnen. Gebogen als een banaan loopt de oprijlaan door een bosje zodat je vanaf de straat de villa niet kunt zien. Je komt op een gazon dat maar twee keer per jaar, een keer na de bloei van de veldbloemen en een keer in augustus, gemaaid wordt door een sterke jonge boerenzoon met een coole maaimachine. Hortensia's, rhododendrons, een grote cypres en twee bijna even grote, oude kastanjabomen. Aan het eind van de tuin, bij de oude paardenstallen, sinds het ontstaan van de auto in gebruik als garage, kijk eens aan, daar staat Hugo's motorfiets. Kom mee. Galm en omgevingstemperatuur vertellen ons dat we nu in de traphal zijn gekomen van het gekkenhuis waaruit ik ben ontsnapt op mijn veertiende, op mijn vijftiende, twee keer op mijn zestiende, drie keer op mijn zeventiende en tenslotte definitief op mijn achttiende. Links de drawing room, de living, de voorsnijkamer, rechts het bureau van papa, het bureau van maman, de keuken, de wc. Achteraan is een veranda en een serre. Daar troont maman in al haar glorie met haar hondje, 's zomers op de veranda, 's winters in

de serre. Goed dat je blind bent, maman is een verstokte nudiste en ze intimideert haar gasten graag met haar naaktheid. Mijn broer Cecil woont hier nog steeds. Cecil. Een eikel met een moederbinding, Met hem kun je lachen. Hij beeldt zich in dat hij kunstschilder is. Laat hem niet merken dat je blind bent, want hij daar heeft hij een hekel aan. *Cecil op, draagt een vaas met bloemen in de armen.* Ha Cecil, ouwe hippie! Dit is mijn vriend Heinz, van de ketchup. Heinz, Cecil. *heinz steekt zijn hand in de verkeerde richting uit voor een handdruk*
Aangename kennismaking.

cecil Papa heeft nog in Engeland op de kostschool gezeten met Henri John, u welbekend, vermoed ik. Henri John Heinz.

heinz Beste vriend, ik baad wel eens in de ketchup.

karen Cecil staart je aan met zijn grote, onschuldige ogen die een beetje wazig staan van verbazing, en misschien ook wel van de drank.

cecil In uw zwembad, neem ik aan?

karen Van zodra er een fles van voorhanden is. Dwangmatig.

cecil Als een soort imitatiebloed dat u ritueel over zich uitsmeert?

heinz Absoluut. De verklaring hiervoor is te vinden in mijn kindertijd.

cecil Tracht je lot met waardigheid te dragen, Heinz. *tegen Karen*
Maman gaat om negen uur heen, Karen.

karen En waar gaat het heen? Parijs? New York? Kampala?

cecil O. Arme Karen. Je wist het dus nog niet.

karen Pas als ik weet wat ik nog niet weet zal ik je kunnen vertellen of ik arm ben of niet.

cecil Dan is het wel merkwaardig dat je net vandaag langskomt.

Telepathie, zou ik durven zeggen. Maar ja, jij hebt altijd al een telepathische band met maman gehad.

karen Een antipathische telepathische band.

cecil Het geld is op, Karen. Al het geld. Er schiet niets meer over.

karen Welk een samenloop van omstandigheden.

cecil Maman vertrekt vandaag naar het hiernamaals. Ze laat zich om negen uur uit het leven helpen. Het hondje is al afgemaakt.

karen Dan verkopen we het huis.

cecil Op dit huis heb jij geen recht meer. Om te voorkomen dat haar schuldeisers het in beslag zouden nemen, heeft maman het enkele jaren geleden volledig aan mij geschonken. Het zal wel een schok voor je zijn. Volg me. Maman is op de veranda.

karen Van de veranda naar het nirwana.

cecil Dat soort grapjes verkoopt maman zelf wel.

Op de veranda. Maman blaakt van gezondheid. Hugo stelt het infuus met dodelijk gif op. Karen blijft op een afstand. Zolang ze niet met hen spreekt, zien Hugo en maman haar niet. Op een tafeltje, drank, hapjes en een fles Heinz ketchup. Cecil zet de vaas neer. De veranda is versierd met kaarsen, zwarte doeken, nog meer vazen met bloemen en, op een schildersezal, het zelfgeschilderde portret van papa. Op de vloer ligt een dood hondje.

hugo Dit is de procedure, maman. Op het moment dat jij dat geschikt acht, breng ik bij je een druppelinfuus in met een barbituraat. Je neemt afscheid en valt rustig in slaap. Na een tiental minuten draai ik dan dit kraantje open, waardoor er een dosis thiopental in het infuus komt, die je zonder dat je het merkt zachtjes in een diepe coma brengt. Om af te ronden voeg ik een spierverslappend middel toe. Je houdt op te ademen. Je hart stopt met kloppen. Je bent verlost uit je lijden.

maman Heb je voldoende van dat thio-spul meegebracht? Voorzie maar een dubbele dosis. Ik ben van het bijzonder taaie soort. En geen

slaapmiddeltje als voorgerecht. Dat is flauwekul. Ik wil bij volle bewustzijn zijn op het moment dat the real thing erin gaat.

Heinz stapt naar voren tot bij maman. Hij steekt zijn hand uit voor een handdruk en krijgt er een.

maman En wie ben jij?

heinz Heinz is de naam.

maman Heinz! En mager is hij ook. Is dat niet mooi, magere heinz die op bezoek komt? Heb jij dit geregeld, Cecil?

cecil Waar wil je liggen, maman?

maman Ik wil niet liggen. Ik wil branden. En daarna wil ik verstrooid worden, het maakt me niet uit waar, een weide, de oceaan, een wc.

cecil Waar wil je liggen om heen te gaan, maman. In de zon of in de schaduw. Onder de wilde wingerd of bij de fontein? Dan verschuif ik het divanbed naar de plek die je uitkiest.

maman Schuif dat divanbed maar in je achterste, Cecil. Ik wil al staande de pijp uit gaan. Wat is dat voor een stok, Heinz, die je daar bij je hebt. Het lijkt wel een wapen.

heinz Een bullepees, de knop verzwaard met lood.

maman En kun je er iets mee raken?

heinz Als iemand me zegt waar ik moet slaan.

hugo Nog één ding, maman. *haalt dictafoon boven* Maman, voordat we hiermee doorgaan, nog een absolute voorwaarde. Er moet sprake zijn van uitzichtloos en ondraaglijk lijden.

maman Maar er is sprake van uitzichtloos en ondraaglijk lijden, beste vriend. Dat heeft die shabby collega van je vanmorgen nog vastgesteld en op papier gezet.

hugo Dokter Herman.

maman Dokter Herman liet boeren die stonken naar doperwtjes en sigaretten. Er zwermden fruitvliegjes om hem heen. Een kettingrokende vegetariër, die in ruil voor een handvol euro's bereid was geweest om op papier te zetten dat ik een uit een zwanenei gekropen vogelbekdier ben.

hugo Kun je je niet wat lijdender opstellen?

maman Waarom zou ik? Wat is het probleem? Moet ik jou ook nog overtuigen?

hugo Ik vraag je niet om me te overtuigen, ik vraag je om me te sparen.

cecil Maman, een compromis, ik stel voor, de crapaud uit de hal.

maman Goed dan, de crapaud uit de hal. *Cecil af* Hoe kan ik jou sparen, Hugo?

hugo Ik zou graag hebben, maman, dat je op deze dictafoon nog een laatste keer bevestigt dat je ondraaglijk lijdt en uitdrukkelijk verzoekt om de beëindiging van je leven.

maman Met een kwijnende en trillende stem zodat ik jou spaar?

hugo Je klinkt best niet al te levenslustig.

maman Ik wil een waardig einde. Niet het einde van een toneelspeelster. Wat zou ik daar eigenlijk mee sparen? Jouw zelfrespect? Dan had je de eed van Hippocrates maar niet moeten afleggen. Je medische kennis konden ze toch niet meer afnemen. Die eed zouden ze de studentjes moeten laten afleggen aan het begin van hun studies.

hugo Je maakt het me niet gemakkelijk, maman.

maman Onzin. Door te vertrekken maak ik

het voor iedereen gemakkelijk. Het zal rustig worden in dit huis. Je zal de vogeltjes weer horen fluiten. *tegen Hugo* Maar jou heb ik door,

mannelijke, met je lijkbiddergezicht. Jij doet dat graag, mensen doodmaken. In mijn geval vind jij dit bovendien extra leuk omdat ik zo goed op mijn dochter gelijk, die van je is weggelopen.

Cecil schuift de crapaud naar binnen.

hugo Kijk eens maman, als je zo blijft opstellen, cancel ik het gewoon. Ik had hier vooraf al geen goed gevoel over. Nee, ik doe het niet.

maman Goed, dan ik open ik mezelf wel de aderen. Ik spring van het balkon terwijl je erbij staat, zodat je me kan beginnen oplappen.

tegen Cecil En wat loop jij hier met de meubels te schuiven alsof je al aan de uitverkoop begonnen bent?

cecil Maar maman, je hebt zelf gezegd, de crapaud uit de hal.

maman De crapaud uit de hel, sukkel. Nu ja, goed, laat maar staan.

Niet dààr, natuurlijk.

cecil Tegenover het portret van papa?

maman Nooit.

cecil Ik heb de neus en de kin herschilderd. Het is veel gelijkender geworden.

maman Weg met dat onding.

cecil Dus het is weer niet goed?

maman Ik ben niet van plan mijn laatste adem uit te blazen over een mislukking van mijn zoon. Het hier en het nu, dat is wat telt.

cecil *barst uit* Het is nooit goed, nooit. Nooit! Nooit!

maman *tegen Hugo* Zie je nu wat ervan komt? Geef hem een verslappend middeltje om te kalmeren. Die vazen zijn ook niet goed. Eens kijken of je er een paar van kunt raken, Heinz.

Heinz slaat methodisch alle vazen met bloemen aan scherven.

maman Zie je, Cecil? Methode. Doeltreffendheid. Dat is goed. Hoe komt deze man hier terecht? Hij bevalt me! Eindelijk iemand die van aanpakken weet. Wie is deze Heinz?

Karen komt naar voren.

karen Heinz is mijn nieuwe vriend, maman.

maman Karen.

karen Maman.

maman Je komt te laat. Mijn geld is op.

karen Het leven is niet heilig en de dood is iets kleins, dus maak niet zo'n drukte, maman.

maman Als je bedoelt dat de dood een soort klucht is, dan ben ik het met je eens.

karen Ga in die crapaud zitten wachten tot Hugo je koud maakt en zwijg.

Maman doet wat Karen zegt.

hugo Ik dacht dat ik je nooit meer zou zien, Karen.

karen Dat dacht ik ook, Hugo.

hugo Maar ergens vermoedde ik ook dat ik je hier zou tegenkomen.

karen Ik had je motorfiets voor het huis zien staan.

hugo Dus je hebt al iemand.

karen Ja, Hugo.

hugo Dat is snel.

karen Zijn naam is Heinz.

hugo Ik heb ook iemand. Ingrid heet ze. Ingrid speelt viool. Ze krijgt jouw zolder om te oefenen.

karen Dat is dan geregeld.

hugo Schrijf je nog gedichten?

karen Dood jij nog patiënten?

hugo Karen, Ingrid en ik, we hebben een besluit genomen. We nemen Edwardje bij ons.

karen Dat zal niet gaan.

hugo De wet staat aan onze kant, Karen. Jij hebt het echtelijke dak verlaten. En bovendien ben je niet in staat om Edward de kansen te bieden die hij nodig heeft.

karen 't Schaap heeft geen kansen nodig.

hugo Je bent niet stabiel.

karen Jij wel?

hugo Ik ben stabiel.

karen Huh.

hugo Luister je, Karen?

karen Nee, Hugo.

hugo Probeer nu toch eens een klein beetje redelijk te zijn, Karen

karen Ik ben redelijk, Hugo.

hugo We kunnen het eens worden over een royale bezoekenregeling. Wat zou je zeggen van één weekeind op de twee?

karen Kijk eens in deze tas, Hugo.

Karen schuift de sporttas met haar voet naar voren. Hugo opent de tas, vindt de kleertjes.

hugo Zijn dat zijn kleertjes?

karen 't Schaap zit er onder.

Maman staat recht.

maman Lange tijd leefde ik in de overtuiging dat de liefde een soort glijmiddel was voor droge kutten, een auto-illusie voor overjarige maagdjes of een zelfgeïnduceerde tunnelvisie ter bevordering van de stabiliteit van het biotoop van de worp. Mijn ouders hielden niet van elkaar of van mij. Mijn man hield niet van me. Ik hield niet van mijn

man. Ik kende niemand die van iemand hield. Een kwart-eeuw lang heb ik met de ene lul na de andere geslapen, met de ene lul achter de andere, of met de ene én de andere, en dat met veel plezier, ik kon honderd keer na elkaar klaarkomen, maar zonder dat een van hen er in slaagde me zwanger te maken. En dan opeens wel. Ik was vierenzeventig toen ik jullie kreeg, krachtige Karen, weke Cecil. Een keizersnede wees ik van de hand. De geboorte duurde vierentwintig uur, een kwelling en een zuivering. Jij baande je als eerste een weg naar buiten, Karen. Toen ik in jouw oogjes keek, begreep ik alles. Het grootste deel van mijn leven had ik gevangen gezeten in de gemetselde cel van de zelfzuchtige begeerte. Er bleef geen muur van overeind. Er bleef geen steen van op een andere. Ik werd geteleporteerd naar de joert van de ware liefde. Jullie begerige mondjes aan mijn tepels deden me sterven van genot. Eindelijk had ik wezens op aarde gevonden die werkelijk van me hielden. Mijn hondje heeft nooit van me gehouden. Jij wel, jij was vol van me. Je ogen volgden me wanneer ik doorheen de kamer liep. Je werd weer rustig van zodra je mijn stem hoorde. Je viel knorrend en pruttelend op mijn borst in slaap.

karen Je verplettert ons, maman.

maman En daar kun jij niet tegen. Daar moet ik alsjeblief mee ophouden.

karen Jij had nooit kinderen mogen krijgen.

maman Jij mag dat niet zeggen. Zeg ik jou dat jij nooit dat kind had mogen krijgen?

karen We waren weerloos aan je overgeleverd. We waren aan je gehecht zolang we niet beseften wat voor een ramp ons eigenlijk overkwam.

maman Wie jong is, ziet zulke dingen verkeerd. Men is altijd wel aan iemand overgeleverd. Liefde heeft niets met vrije wil te maken. Hoe slapper mijn borsten werden, hoe meer jullie van me hielden. Ik ga je nog meer vertellen. Toen jij je leventje als loopse teef begon, Karen, ben je na het lopen steeds weer naar me teruggekeerd, naar mij, naar de moederteef. Net zoals je nu naar me terugkeert. Waarom? Dat je geld komt vragen, is een bijkomstigheid. Omdat je van me houdt. Hier zijn onze albums met vakantiekiekjes. Hier is koffie. Hier is cake en een kaasschotel. Ik heb vorige zaterdag kersenbomen laten planten met het idee dat we ooit nog samen de kersen ervan zouden plukken. Ik zal ze niet plukken. Cecil zal ze niet plukken. Jij zal ze niet plukken. Onbekenden zullen ze plukken.

karen Ik haat je, maman.

maman Je houdt van me.

karen Ik haat en veracht je.

maman Ik haat en veracht hypocrisie. Jij houdt meer van me dan Cecil. En dat zal ik je meteen bewijzen. Kinderen, vrienden, de klok slaat negen. Ik heb gekozen voor een nudistisch levenseinde.

Ze laat haar gewaad vallen. Ze is naakt.

maman Aanschouw je moeder. Deze hoop oude botten in deze balg van gerimpeld vel. Deze tietten als lege sokken. Deze in de zon gedroogde krent. Maar nog steeds soepel en recht van lijf en leden. Mijn tanden zijn implants van duizend euro het stuk zodat jullie nog meer van me houden. Voor jullie doe ik elke ochtend tien minuutjes yoga.

cecil Maman zou maman niet zijn.

maman Heinz, hoor je me?

heinz Ik hoor je.

maman En als ik je nu eens de naam van een mens noemde, Heinz, zou je hem dan kunnen raken?

heinz Jazeker.

maman De naam alleen al volstaat?

heinz Ja.

maman En als ik hem of haar zou aanwijzen met mijn vinger?

heinz Aanwijzen met je vinger alleen volstaat niet.

maman Dan noem ik... *wijst met gestrekte arm van de ene naar de andere en tenslotte naar Cecil ...degene die hier het minste van me houdt. Geef hem een tik en leg hem bij mijn hondje.*

Heinz gaat recht op Cecil af. Cecil pareert de slag met de kaasplank. De stukken kaas vliegen in het rond. Kort duel tussen Heinz en de wanhopige Cecil.

cecil Aaaa! Maman, maman! Waarom?

maman Stop, Heinz, mijn punt is gemaakt.

tegen Karen Voilà. Het bewijs. Zelfs een blinde ziet het. Jij houdt meer van me dan Cecil. tegen Hugo Hier is mijn arm, doktoortje. Hugo ontsmet haar arm met een watje.

maman Ik ben straks dood, man, steek hem er toch in.

Hugo steekt met enige ruwheid de naald van het infuus in haar arm.

maman Ik heb er altijd een hekel aan gehad dat er in me geprikt werd.

Maman loopt met staander en infuus even heen en weer, naakt, steunend op de staander als een matriarch op haar staf, en laat zich dan neervallen in de crapaud.

maman Het schiet niet op. Hoeveel tijd heb ik nog? Hoe lang duurt het voor ik iets voel?

hugo Tot ik het kraantje opendraai.

maman En daarna?

hugo Tien seconden, min of meer.

maman Goed. Laten we zeggen twintig. Draai maar open. In de hoop dat je je vak verstaat.

Cecil barst in tranen uit, valt op zijn knieën.

cecil Maman, maman, goede reis, we zullen je missen.

maman Mijn lieve, kleine, idiote Cecil.

Ze omhelst Cecil, trekt hem tegen zich aan, duwt hem weer van zich af.

maman Goede reis? Maar ik ga helemaal niet op reis. Als ik had gedacht dat er een plek is waar jij en ik zouden kunnen heengaan, Cecil, dan waren we nu op die plek.

cecil Ik geloof in het hiernamaals, maman.

maman Vertel de mensen maar eens de waarheid.

cecil Niets gaat verloren. De ziel is onsterfelijk.

maman De concrete werkelijkheid, alsjeblief.

cecil Ik weet niet hoe ik zonder jou moet verderleven, maman.

maman Jij kunt heel goed zonder me verderleven, jij kleine, ondeugende slokop. Dit huis staat op je naam.

cecil Een noodoplossing omdat onze schuldeisers het anders in beslag hadden laten nemen.

maman Je gaat het verkopen.

cecil Nooit, maman.

maman Je gaat geen cent aan je zuster geven.

cecil Ik ben niet gek. Als Karen steun nodig heeft, zal ik haar ondersteunen.

maman Kijk eens wat vrolijker, allemaal. Wat hebben jullie eraan om mijn laatste momenten te bederven. *tegen Karen* Je broer gaat je

ondersteunen. Dat heeft maman voor je geregeld. Successierechten hoeft hij niet meer te betalen.

karen Dat kraantje draait zichzelf niet open, maman.

maman Aangezien jij het huis krijgt, Cecil, vind ik dat jij dit kraantje maar eens moet opendraaien.

cecil Maar maman!

maman Mijn dochter gooit haar vent hun kind voor de voeten. Mijn zoon dient me vergif toe. Wat krijgen we nog meer?

karen Heinz overgiet zich met ketchup.

maman We staan dicht bij een Griekse tragedie.

Karen gaat naar haar toe. Ze draait zonder te aarzelen het kraantje open.

maman En hopta, daar gaan we. Precies zo had ik me het einde voorgesteld. Geen getreur. Geen gezeur. Een grap, een grol. Niks. *tegen Hugo* Dat waren geen twintig seconden.

Maman zwaait ten afscheid naar Karen, negeert Cecil, sluit de ogen. Even later zakt haar mond open. Cecil barst in tranen uit. Hugo begint zijn spullen op te ruimen.

4.

karen - hugo - alma - pizzakoerier - cecil
- heinz

*Op het bankje in het stadspark. Karen met de sporttas naast zich.
Hugo bouwt een klein brandstapeltje. Alma op, op het hoofd een
grote kleefpleister. Heinz staat aan de zijkant, hij heeft zich in de
coulissen overgoten met ketchup.*

alma Dokken, meid. Tien euro voor de halve bank. O, jij bent het. De
spons over die tien euro. Schrijf me nog zo'n gedichtje over het lot
en wat je te wachten staat. Dat vond ik erg goed.

karen Hugo, wil jij deze vrouw tien euro voor me geven?

hugo *met zijn rug naar haar toe* Nee, dat wil ik niet, Karen.

Pizzakoerier op

pizzakoerier *tegen Karen* Negenenzestig euro, plus tweehonderd voor
de deuk in mijn helm. En vergeet de fooi niet.

karen Mijn geld is op.

pizzakoerier Wat zou je zeggen van een date.

karen *wijst naar Heinz* Dat moet je vragen aan mijn vriend daar.

pizzakoerier Het moet wel een date zijn met alles erop en eraan.

karen Als Heinz het goed vindt, vind ik het ook goed.

pizzakoerier Heinz, mag ik jouw vriendin even lenen voor een date?

heinz Als zij het goed vindt, vind ik het ook goed.

pizzakoerier Zij vindt het goed op voorwaarde dat jij het goed vindt.

heinz Dan vind ik het goed.

pizzakoerier Een date met alles erop en eraan, om die deuk goed te maken.

heinz Laat me die deuk eens voelen.

laat Heinz de deuk in zijn helm voelen

heinz Tweehonderd euro is teveel voor een deuk in een helm van nog geen honderd euro.

pizzakoerier De vlammen die erop staan, heb ik zelf geschilderd.

heinz Zijn het er veel?

pizzakoerier Drieëntwintig. Elke vlam staat voor een vlam.

heinz Een vlam?

pizzakoerier Een date.

heinz Een date met alles erop en eraan vind ik niet goed.

pizzakoerier Man, jij zit onder de pizzasaus.

heinz Het is ketchup.

pizzakoerier Geloof me, het is pizzasaus, ik weet waarover ik spreek.

tegen Karen Heinz vindt het niet goed.

karen Dan vind ik het ook niet goed.

pizzakoerier *tegen Alma* Heb jij wat over haar te zeggen?

alma Bij mij staat ze tien euro in het krijt.

pizzakoerier Dat valt nog mee.

alma Ik vind niet dat dat meevalt.

pizzakoerier Die tien euro krijg je nog wel te pakken.

alma Lelijke deuk daar in je helmpje.

pizzakoerier Helm.

alma Helmpje.

pizzakoerier Helm. Deze helm is mijn werkinstrument, doordrenkt met mijn zweet en haarolie. Hij past me als een handschoen. Op een dag werd hij gestolen. Ik was ontroostbaar, tot ik hem later die dag

voorbij zag rijden op het hoofd van de dief. Ik zette de achtervolging in. De helm reed naar een huis vol dieven. De helm parkeerde zijn brommertje voor de deur. De helm liet zich met een ketting vastmaken aan het wiel om niet opnieuw gestolen te worden. Ik kwam terug met een draadschaar, ik knipte de ketting door, ik schopte de brommer omver en ik gooide een brandende lucifer in het plasje benzine dat uit de benzinetank druppelde. Dat was maar één verhaal over deze bijzondere helm. En nu heeft hij een deuk.

alma Beter een deuk in je helm dan een in je schedeltje.

pizzakoerier Er is niets mis met mijn schedel.

alma Je hoofd is een maatje te klein. Sorry dat ik het zeg.

pizzakoerier Dat lijkt alleen maar zo door mijn brede schouders.

alma Ik heb al wel bredere schouders gezien.

pizzakoerier Ik geef toe dat ik zou willen dat mijn hoofd groter leek.

alma Opeens begrijp ik waarom jij die helm niet afzet als het je door een meisje gevraagd wordt.

pizzakoerier Ik heb opgezocht wat de gemiddelde afmetingen zijn voor hoofden en ik heb helemaal geen klein hoofd, het is zelfs ietsje boven het gemiddelde. Mijn gezicht is redelijk klein en smal. Ik denk dat hier het probleem ligt. In combinatie met brede schouders zorgt dat er dus voor dat mijn hoofd te klein lijkt in verhouding tot mijn lichaam.

Cecil op. Hij draagt een plakkaat waarop in zelfgeschilderde letters staat: te koop.

pizzakoerier Jou ken ik. Jij heet Cecil. Jij woont in dat kasteeltje daar. Ik heb bij jou nog pizza geleverd. In de tuin liep een naakt oud wijf rond.

cecil Dat was mijn moeder.

pizzakoerier Je maakt wat mee als pizzakoerier. Wat bied jij te koop aan?

cecil Het huis van mijn moeder.

pizzakoerier Zo'n kasteel zou ik wel willen kopen.

cecil Het is nogal duur in onderhoud.

pizzakoerier Dat kan ik me voorstellen. *wijst naar het plakkaat* Zelf geschilderd?

cecil Ik wou iets in stijl, niet zomaar een gemakkelijk rood affichetje. Iets dat weer en wind trotseert.

pizzakoerier Goed gedaan.

cecil Vind je?

pizzakoerier Niet veel mensen kunnen zo mooi letters schilderen.

cecil Het is een kunst apart.

pizzakoerier Plakkaatverf?

cecil Acryl.

pizzakoerier Wauw.

cecil Ik denk dat ik er talent voor heb.

pizzakoerier Ik kan zelf heel goed vlammen schilderen.

cecil Dat is ook niet makkelijk.

pizzakoerier Vlammen schilderen is het moeilijkste dat er bestaat.

Vlammen en de zee. Ik wou dat ik de tijd en het geld had om aan de zee te beginnen.

cecil Ik wil kunnen doorgaan met schilderen zonder me zorgen te moeten maken over tijd en geld.

pizzakoerier Dat zal wel lukken. Hier kun je gemakkelijk de kost mee verdienen.

cecil Dit is geen schilderij. Dit is alleen maar een plakkaat om te zeggen dat ik mijn huis verkoop.

pizzakoerier En toch, en toch. *tegen Hugo* Je ziet er afgepeigerd uit, maat.

hugo Ik heb de beroerdste dag van mijn leven achter de rug.

pizzakoerier Wat maak jij daar?

hugo Een brandstapel voor mijn zoon.

pizzakoerier Ben je kunstenaar of zo?

hugo Ik ben huisarts.

pizzakoerier O, wauw. Huisarts.

hugo Een vervelend en moeilijk beroep.

pizzakoerier Is dat jouw motorfiets, daar?

hugo Ja.

pizzakoerier Hadden wij ook maar zoiets om op te rijden.

hugo Het is maar een machine.

pizzakoerier Een motorfiets is als een vrouw. De banden moeten opgepompt worden.

hugo En terwijl je bezig bent weet je al dat ook dat geen soelaas zal bieden.

Cecil haalt een flacon uit zijn zak.

cecil Iemand een slok?

Hugo, Cecil, Alma en Pizzakoerier drinken.

alma Ik heb zelf een zoon dood bij een ongeluk. Hij lag naast me op de passagiersstoel, ik zat achter het stuur. Op een bepaald moment begint hij te huilen. Ik raap zijn fopspeen op en ik duw hem terug in zijn mond en ik vergeet voorrang te geven. Na vier maanden in intensieve zorgen is hij op een nacht uitgedoofd als een waakvlammetje van iemand bij wie de gas wordt afgesloten. De verpleegster die ons opbelde om ons het nieuws te melden klonk niet erg bedroefd. Ik verdenk haar ervan dat ze een of andere toevoer

expres heeft uitgeschakeld. Daarna heeft mijn man me verstoten. Ik bid dat God het hem vergeeft. Hij gooide me vierkant het huis uit. Ik stond op straat. Het verschil met in een huis wonen was enorm. Maar ik ontmoette Heinz. Heinz en ik, we deelden hetzelfde dak, de open hemel, de maan, de sterren. We wisselden voortdurend ideeën, sferen en stemmingen uit en dat allemaal in een juiste balans, harmonieus, genereus, respectvol. Heinz dankte God voor de dag dat hij blind werd, want zo kon hij mij ontmoeten. Ik dankte God voor Heinz want bij Heinz voelde ik me voor het eerst sinds lange tijd een beetje veilig. Ik zal zelfs meer zeggen, door Heinz ben ik pas echt vrouw geworden. Op een dag kwam ik Raf tegen, Raf dat is mijn ex. Toen hij me zag, begon hij te huilen. Ik zei tegen Raf, heb je me dan vergeven, Raf? Alma, zei hij, ik zal het je nooit kunnen vergeven. Maar ik ben eenzaam. Kom alsjeblief terug naar huis. Vaarwel Raf, zei ik tegen hem, het is te laat. Mijn huis is nu de straat. Ik zei dat alleen maar omdat ik Heinz had. Ik was beter naar Raf teruggekeerd want Heinz heeft me verlaten voor een gedichtenschrijvende hoer.

karen Wat een droevig verhaal. Je krijgt hem terug. Ik heb gemerkt dat ik niet genoeg van hem hou.

alma Het is te laat. Ik wil hem niet meer. Wat voor zin zou dat nog hebben? De pijn van de tijd vliegt in een andere richting.

cecil Een groot verlies is uitgedraaid op een grote stap vooruit. Er is iets wonderlijks met me gebeurd. Ik heb getracht een schilderij te maken over het levenseinde van maman. Wacht, ik heb de foto's bij me.

pizzakoerier *bekijkt foto's* Ah, ah. Man!

cecil Ik heb er een dag en een nacht aan gewerkt. De energie bleef maar stromen.

pizzakoerier *lacht* Acryl?

cecil Plakkaatverf. Het behoort tot het uitgepuurdste van mijn oeuvre tot nu toe. Alleen nog sterke lijnen en brutale kleurvlakken. Kijk hier. Hier en hier. En dat. Maar het wonderlijke eraan is dit. Dit werk helpt me over het verlies van maman heen. Zeg maar gerust wat je ervan vindt.

pizzakoerier Waar heb jij leren tekenen?

cecil Ik ben autodidact maar veel groten zijn dat.

pizzakoerier Autodidact of niet, ik zou dit zelfs niet ophangen in het schijthuis van de pizzabrommergarage. *geeft de foto's aan Alma* Moet je kijken, dit is totaal geflipt.

alma *bekijkt de foto's, schudt het hoofd* Dit zijn zinloze pogingen. Alleen God kan je over het verlies van een dierbare heen helpen, Cecil.

pizzakoerier Zoek een andere hobby, maat. Het is tijd dat iemand het je zegt.

cecil Dat zei maman ook altijd. Maar ik bleef koppig doorzetten.

karen *neemt foto's over van Alma, bekijkt ze rustig* Daar ben ik het helemaal niet mee eens. Kijk eens, Hugo. *geeft de foto's aan Hugo* Cecil heeft voor één keer iets moois gemaakt.

hugo *nadat hij de foto's bekeken heeft* Ik ben verbaasd. Een merkwaardig werkstuk, verontrustend, komisch, tragisch. Erg toegankelijk, ook.

karen Dit is echt het beste van wat je tot nu toe geschilderd hebt, Cecil.

heinz Kan iemand me zeggen wat er te zien is?

hugo Het tafereel vat zo'n beetje van de sfeer van die avond samen.

Maman, naakt, klaar om te sterven in haar crapaud, het infuus in haar

magere arm. Jij slaat met je stok een vaas aan scherven. Cecil heft zijn armen ten hemel. Karen draait de gifkraan open en duwt tegelijk met haar voet de tas met Edward erin naar voren. Alleen over mezelf kan ik niet zo enthousiast zijn. Ik zie er nogal vaal en gluiperig uit, vind ik. Maar goed, het is een uitstekend schilderij. Sterk en bizar. karen Het doet denken aan Otto Dix. Aan George Grosz.

hugo Het is alsof Cecil ons zegt, ik heb het allemaal op doek gezet, mensen, we kunnen weer doorgaan met ons leven.

cecil Ik geloof dat ik hier op artistiek vlak echt een doorbraak ken.

Dat hoor je wel vaker, een traumatische ervaring maakt iets los in de ziel van een kunstenaar.

pizzakoerier Hoeveel zou dit nu gaan op de kunstmarkt?

alma Toen mijn zoon in intensieve lag, moest ik leren pottenbakken van de hospitaalpsychologe. Dat zal je over je schuldgevoel heen helpen. Ze stuurde me naar een keramiekklas waar de klei onder mijn handen uiteenviel in zand en water. Zo iets had de pottenbakdocente nog nooit meegemaakt. Ze dacht dat ik het expres deed. Jij hebt de kostbare klei die ik je verstrekt heb, verwisseld met slijk dat je hebt meegebracht van thuis. Onder de vijandige blikken van mijn klasgenoten droop ik af. Totaal verslagen liep ik door de straten. Toen zag ik de poort van een kerk openstaan. Ik ging naar binnen en ik knielde neer bij een crucifix. Opeens voelde ik in elke vezel van mijn lijf de juiste betekenis hiervan. Onze Verlosser aan het kruis gespijkerd als een kikker op een plankje. De tranen liepen over mijn wangen. Kunst moet tot God leiden. Kunst die niet tot God leidt, is alleen maar lucht die zich verplaatst.

pizzakoerier Wind. Zoals de wind die om mijn oren suist wanneer ik op mijn brommer rijd.

alma Inderdaad, dat soort wind.

pizzakoerier De stijve bries van het niets.

cecil Jullie zouden het origineel moeten zien.

pizzakoerier *tegen Hugo* Zo werkt dat niet, maat. Zo krijg je een soort barbecue. Je moet een oven hebben.

hugo Ik heb geen oven.

pizzakoerier Of een olievat. In een olievat is de hitte veel groter.

hugo Ik heb geen olievat.

pizzakoerier Die vuilnisbak daar.

Ze maken de vuilnisbak leeg. Ze slepen hem aan. Cecil helpt mee. Ze breken de takken van het brandstapeltje op hun knie doormidden en gooien ze in de vuilnisbak.

alma Wat is dit voor een bestaan? Wonen in een kartonnen doos.

Alleen vodden aan je lijf. Moeten bedelen voor een bete broods.

Stinkend en onder de zweren zittend intiem benaderd worden door stinkende, onder de zweren zittende klootzakken. Ik bid elke avond tot God, laat mij inslapen deze nacht. En elke nacht houdt God mij de hele nacht wakker door middel van zijn schepselen.

karen Mijn Hugo weet wel een slaapmiddeltje voor je.

alma Daar ben ik naar op zoek. Naar iets dat helpt.

karen Iets definitiefs.

alma Als ik maar inslaap.

karen Met definitief bedoel ik dat Hugo je touwtje doorknipt.

alma Wat is beter, iets doorknippen of wachten tot het vanzelf afbreekt?

karen Iets doorknippen.

pizzakoerier *tegen Hugo* Ik heb een slang onder mijn zadel.

hugo Ik heb een dode kanarie in mijn zak.

pizzakoerier Een slang.

hugo Een slang onder je zadel. Is het iets symbolisch? Een serpent?
Een adder?

pizzakoerier Gewoon een slang. Denk na, dokter. Moet je daar al die
jaren voor gestudeerd hebben?

hugo Ik geef het op.

pizzakoerier Hoe steek je een vuur aan?

hugo Met een lucifer.

pizzakoerier Je moet ook een beetje benzine hebben. Die slang zou
bijvoorbeeld kunnen dienen om een beetje benzine uit een of andere
benzinetank over te hevelen naar de benzinetank van een of ander
brommertje. Of naar bijvoorbeeld deze fles. Hier. Die mag je hebben.
Cadeautje van de zaak.

Pizzakoerier geeft Hugo een plastic fles met benzine.

alma Mijn stoelgang is of te zacht of te hard om waardig achter een
struik te kunnen schijten.

hugo Imodium. Kun je zonder voorschrift krijgen.

alma Ik dacht aan iets drastischers.

hugo Ga naar het armentehuis.

alma Weet je wel wat je zegt? Ben je daar al eens geweest?

hugo Wat wil je van me?

alma Help me, dokter. Knip mijn touwtje door. Als ik een schaar had,
ik deed het zelf.

hugo Het kost honderd vijftachtig euro.

alma Die heb ik.

hugo Je beseft dat het daarna afgelopen is met je.

alma Mijn naam is Alma. Dat betekent ziel en dat zegt genoeg over
wat ik denk in verband met het leven na de dood, dokter.

hugo De ziel is een illusie. Alma, de naam zowel als het velletje, het vlees en de botten, verdwijnen in het zwarte gat.

alma Beesten hebben geen ziel. Zijn wij beesten? Nee.

cecil Ik geloof dat zelfs een steen een soort ziel heeft.

karen De ziel is een gedachte, dat is niet helemaal hetzelfde als een illusie.

hugo Waar houdt die ziel van je zich dan schuil? In de frontale hersenkwab bij de andere gedachten? In het limbisch systeem? In de teennagels? In het haar?

pizzakoerier De ziel zwemt.

alma Hier, dokter, in het hart houdt de ziel zich schuil. Ik wacht op antwoord.

hugo Ik heb slecht nieuws voor je, Alma.

alma Daar hoopte ik op. Vertel het me maar. Ik voeg me bij mijn dode zoon.

hugo Ik moet je teleurstellen. In deze omstandigheden kan ik je niet helpen. Dat zou hetzelfde zijn als een blinde op de verkeerde trein helpen.

heinz Daar weet een blinde wel raad op. Alvorens op te stappen, het altijd twee keer vragen.

alma Schrijf me dan een of andere pil voor die ik kan halen bij de apotheker.

hugo Je hebt niet de juiste instelling.

alma Goed dan, ik verklaar dat ik geen ziel heb. God bestaat niet. Er is geen hiernamaals. De dood is het einde van alles. We kunnen dienen als grondstof voor zeep.

hugo Alma, dat is niet voldoende.

alma Waarom is dat niet voldoende?

hugo Je bent niet geloofwaardig.

alma Jij hebt niet te geloven of ik wat geloof of niet.

hugo Het spijt me.

alma Het spijt je niet.

karen Je zult altijd genoeg te eten vinden in vuilnisbakken.

cecil Ik heb zelf met de gedachte geworsteld dat ik maman op een of andere manier op de verkeerde trein geholpen zou hebben. Maar ik ben toch ook wel opgelucht dat die trein vertrokken is.

karen Als morgen je lot een wending ten goede neemt, zul je ons nog dankbaar zijn.

hugo Laten we erover stemmen. Ik ben bereid me aan te sluiten bij de meerderheid.

cecil Er is geen enkele zekerheid dat je in een volgend leven niet nog meer ellende te verduren krijgt.

karen Je kunt Heinz nog altijd vragen dat hij je een tik geeft.

Alma gaat op de bank zitten.

alma Heinz, geef me een tik.

Heinz tikt met zijn stok tegen de zijkant van de bank, heft zijn stok, aarzelt.

alma Heinz, geef me een tik. Geef me een tik, Heinz!

pizzakoerier *tegen Hugo Negeer.* Steek aan. Ze wil alleen maar een beetje aandacht. En die heeft ze gekregen.

Ze steken het vuur in de vuilnisbak aan. Ze gooien de tas met 't Schaaap in de bak. Rook vult de scène.

hugo Trut.

karen Sukkel.

Hugo en Karen kussen elkaar.

pizzakoerier Het wordt avond, vrienden. Kom een beetje dichterbij,
je warmen bij het vuur, jij ook, Heinz.

Bruno Mistiaen (Gent, 1959) schrijft kleine, brutale role-playing komedies over morele vraagstukken. De Kopergieterij speelde in 2012 *De papa, de mama en de nazi*. *Uw Penis* won de PTa-stimuleringsbeurs tijdens Verse Tekst 2011. *Oorlog, seks en hulpverlening* en *Mijn geld is op* zijn geschreven met een beurs van het Vlaams Fonds voor de Letteren.

Toneelwerk

Mijn geld is op - 2015

*Oorlog, seks en hulpverlening** - 2014

*Jezus is een aap!** - 2013

Of Donalda - 2012

*Uw Penis** - 2011

*De papa, de mama en de nazi** - 2003

Twee van een slag - 2002

Drie Monologen - 2000

De Vereffening - 1998

Ver van Huis - 1996

*Vacherie** - 1995

De Vuurvogel - 1994

Onze Lievevrouw van Pijn - 1993

Alfonso - 1992

De Meesterkok - 1991

De Mensenslinger - 1990

*Deze teksten verschenen eerder in de reeks van
De Nieuwe Toneelbibliotheek (#74, 118, 133 en 245)